

กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปลื้มใจ ไพจิตร¹, ชาญวิทย์ ทองโชติ²

บทคัดย่อ

จากผลการประเมินศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในระดับดี ร้อยละ 33.93 (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2559) ซึ่งให้เห็นว่า กระบวนการบริหารงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังพัฒนาไม่ถึงที่สุด ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ รวมถึงกระบวนการบริหารจัดการของกลุ่ม ดังนั้น หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รู้ถึงปัญหา และปัจจัยหรือกระบวนการบริหารจัดการที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนก็จะทำให้กลุ่มเกิดการตื่นตัวในการพัฒนาเพิ่มขึ้น

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชน ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608 - 610) ได้จำนวนตัวอย่าง 86 กลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 172 คน คือ คณะกรรมการบริหารและสมาชิก แห่งละ 2 คน และสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยเชิงพหุ และเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 10 คน คือ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหาร

¹ อาจารย์ประจำ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

E-mail: oilssc@hotmail.com

² อาจารย์ประจำ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

E-mail: thongchot2010@gmail.com

กับประสิทธิผล มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรายงาน การวางแผน การประสานงาน การบริหารงานบุคคล การจัดองค์การ การอำนวยความสะดวก และการจัดงบประมาณ ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชน พบว่า ด้านการวางแผน และการรายงานส่งผลต่อประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คือ คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนขาดความรู้การจัดทำแผนการดำเนินงาน โครงสร้างการบริหารงานที่ยังไม่ชัดเจน และปัญหาเงินทุนไม่เพียงพอในการขยายกิจการและขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม แนวทางแก้ไขปัญห หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดูแลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม จัดหาเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ และการจัดระบบการตลาดรองรับสินค้าของกลุ่ม

คำสำคัญ: กระบวนการบริหาร วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ประสิทธิภาพ การวัดผลการดำเนินงานแบบดุลยภาพ

ผู้ติดต่อบทความ: ปลื้มใจ ไพจิตร

E-mail: oilssc@hotmail.com

Management Processes Affecting Surrathani Community Enterprises, Manufacturing Groups and Food Production Effectiveness

Pluemjai Paijit¹, Charnvit Thongchot²

Abstract

Potential of community enterprises in Suratthani were assessed at the a level of 33.93 percent (Community Enterprise Promotion Division, 2016). This indicates that the management processes of the community enterprise have not been well developed. This may be due to several factors including the group management processes. Therefore, if the person involved Knowledge of relevant management problems and factor clearly increased effectiveness. This research aims to study relevant management processes including the problems, obstacles, and solutions in the management of community enterprises, and food processing groups in Surat Thani. Sample size of 86 groups was calculated using the Krejcie and Morgan tables (Krejcie and Morgan, 1970: 608-610). Data was collected from 172 quantitative research samples by selecting the board of directors and two members from each organization to complete the questionnaire. Analysis of data was by multiple regression. Qualitative data collection was from 10 chairmen of community enterprise groups by specific sampling using structured interviews and analyzing data by content analysis.

¹ Lecturer in Faculty of Management Sciences, Suratthani Rajabhat University.
E-mail: oilssc@hotmail.com

¹ Lecturer in Faculty of Management Sciences, Suratthani Rajabhat University.
E-mail: thongchot2010@gmail.com

A positive relationship was found between the management process and effectiveness at moderate levels which when sorted from high to low were: planning, coordinating, personnel management organization, organization and budgeting, respectively.

An analysis of administrative processes affecting effectiveness of community enterprises resulted in planning and reporting affecting the effectiveness of community enterprises in food processing in Surat Thani at a significance level of 0.01. Problems and obstacles in the management of community enterprises were that the Community Enterprise Committee included lacked the knowledge regarding action plan implementation. Unclear management structure and insufficient capital impeded expand the business for group products. A guideline to solve the Problem solutions involve government agencies responsible for community enterprises should strengthening the knowledge about group management knowledge, low interest financing, and marketing systems to support group products.

Keywords: Management Processes, Community Enterprises Manufacturing, Groups and Food Production, Effectiveness, Balanced Scorecard

Corresponding Author: Pluemjai Paijit

E-mail: oilssc@hotmail.com

บทนำ

เมื่อประเทศไทยเจอกับวิกฤตเศรษฐกิจที่ตกต่ำส่งผลทำให้ประชาชนทุกระดับประสบปัญหารายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีพ โดยเฉพาะประชาชนภาคเกษตรที่มีรายได้ไม่แน่นอนก็จะได้รับความเดือดร้อนมาก ทำให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างก็หาแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นและพยายามทุกวิถีทางที่จะเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมองภาพของเศรษฐกิจทั้งระบบและมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาไว้ซึ่งการเติบโตของเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพและเสถียรภาพ และเน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากและการสร้างความเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจโลก และมีความเชื่อมั่นว่าทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นของประเทศไทยมีศักยภาพและสามารถพัฒนาขึ้นมาสร้างความมั่นคงให้กับประเทศได้

การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนและเป็นแนวทางที่สร้างเศรษฐกิจ สังคม และชุมชนให้มีความยั่งยืน รัฐบาลจึงมีการออกกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนนั่นก็คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 เดือน มกราคม 2548 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 เดือนมกราคม 2548 เป็นต้นไป ถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพื้นฐานในการพัฒนาประเทศสามารถเข้าถึงชุมชนได้ทุกพื้นที่ ช่วยสนับสนุนชุมชนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และวัตถุดิบที่มี นำหลักภูมิปัญญาท้องถิ่นประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความสามารถของชุมชน ผลักดันแนวทางการส่งเสริมพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและประสานความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับเอกชน ประชาชนเข้ามามีบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นให้คุ้มค่า สร้างสรรค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น วิสาหกิจชุมชนจึงเป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นการสร้างรากเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็ง เพื่อที่จะให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมส่วนอื่นๆ ได้ต่อยอดบนฐานที่เข้มแข็ง สามารถทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกทุนนิยมได้

(สมพงศ์ ดันตวิวงศ์ไพศาล, 2557)

ในปัจจุบันจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนทุกประเภทกิจการ จำนวน 639 แห่ง แต่ได้เผชิญกับภาวะการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ทำให้วิสาหกิจชุมชนยังต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ อีกมาก โดยมุ่งเน้นการสร้างโอกาสยกระดับการค้าและการบริการสู่มาตรฐานสากลและจากการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสุราษฎร์ธานีจำนวน 498 แห่ง พบว่า มีระดับคุณภาพดี จำนวน 169 แห่ง ระดับคุณภาพปานกลางจำนวน 254 แห่ง และระดับปรับปรุง จำนวน 75 แห่ง (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2559) ผลการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนดังกล่าว เป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นว่ากระบวนการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานียังพัฒนาไม่ถึงที่สุดซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชน รวมถึงกระบวนการบริหารจัดการกลุ่มฯ ดังนั้น หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รู้ถึงปัจจัยหรือกระบวนการบริหารจัดการกลุ่มฯ ที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนก็จะทำให้กลุ่มเกิดการตื่นตัวในการพัฒนาเพิ่มขึ้น อีกทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่ดูแลและส่งเสริมหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอื่นๆ ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจชุมชนให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนต่อไป (ขวัญกมล ดอนขวา, 2556)

จากเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพด้านการบริหารจัดการและมีผลลัพธ์การดำเนินงานดี (สมัย สังข์ทองงาม, สัมภาษณ์, 2559) เพื่อจะได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการสนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิด และสมมติฐานการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

1. กระบวนการบริหาร

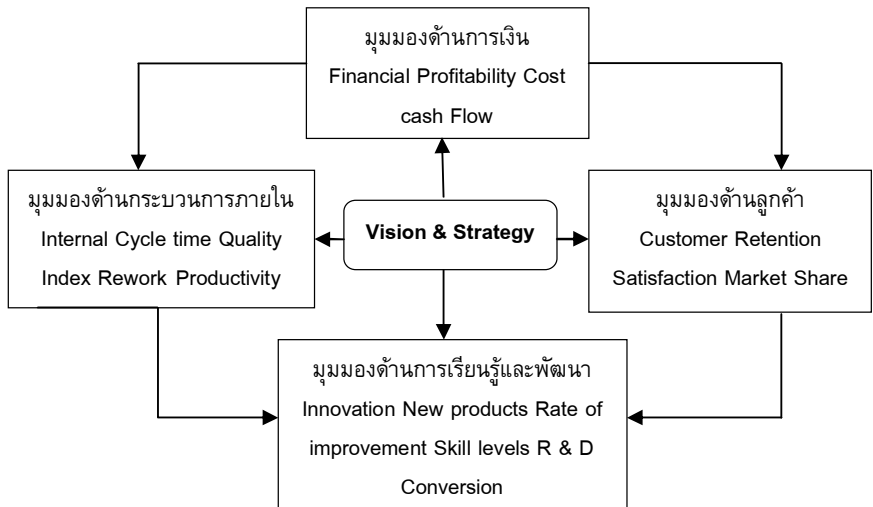
ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจากนักวิชาการหลายท่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้ แนวคิดของกูลิคและเออร์วิค (Gulick & Urwick, 1973:175) กำหนดหน้าที่ในการบริหารหรือกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ ซึ่งเป็นหลักการที่นำมาใช้ในการบริหารงานในระบบราชการไทย เรียกกย่อๆ ว่า “POSDCORB” มีหลักการดังต่อไปนี้ 1) การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดวิธีทางที่จะปฏิบัติไว้ล่วงหน้า 2) การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนด จัดเตรียม และจัดความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆ ในหน่วยงานขององค์กร 3) การบริหารบุคคล (Staffing) เป็นการบริหารตัวบุคคล เริ่มด้วยการเสาะหา คัดเลือกตัวบุคคลเข้าทำงานในองค์กร และวางตัวบุคคลให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะงานต่างๆ 4) การอำนวยการหรือการสั่งการ (Directing) เป็นการกำกับสั่งงาน และรู้จักหลักวิธีในการชี้แนะควบคุมบังคับบัญชา 5) การประสานงาน (Co-Ordination) เป็นการดำเนินการให้หน่วยงานมีสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานระหว่างกันเป็นไปอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างกันและกัน 6) การรายงาน (Reporting) เป็นการรายงานผลการปฏิบัติงาน ประมวลสถิติของงาน หรือสอดส่องดูแลสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน และการงบประมาณ (Budgeting) เป็นแผนทางการเงินเพื่อแสดงรายรับและรายจ่ายและวิธีทางหาเงินมาใช้จ่าย วิเชียร วิทียอุดม (2558: 14 - 15) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดการให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การอำนวยการและการควบคุม ผู้บริหารเลือกใช้กิจกรรมเหล่านี้โดยผ่านกระบวนการด้านการจัดการสำหรับการเข้าถึงเป้าหมายขององค์กร โดยพื้นฐานแล้วกิจกรรมอันหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของกิจกรรมอีกอันหนึ่ง การจัดองค์การ จะอยู่บนพื้นฐานของการวางแผนอย่างดีที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาในระหว่างกระบวนการของ

การวางแผน และระบบการอำนวยความสะดวกต้องมีการปรับความเหมาะสม เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการวางแผนเหล่านี้และมีการออกแบบองค์การที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ และระบบการควบคุมยังมีความเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแบบแผนงาน ที่อยู่ให้สามารถปฏิบัติงานไปตามโครงสร้างองค์การที่มีอยู่ได้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องมีการจัดวาง บุคลากรให้มีความเหมาะสมในแต่ละกิจกรรมนั้นๆ ด้วย จึงจะทำให้การปฏิบัติงาน ในองค์การสามารถลุล่วงไปได้ด้วยดี

2. การวัดผลการดำเนินงานแบบดุลยภาพ

การวัดผลการดำเนินงานแบบดุลยภาพ (Balanced Scorecard) เป็นแนวคิดที่ใช้ประเมินธุรกิจทั้งด้านวิสัยทัศน์ การกิจ คุณค่าและกลยุทธ์เป็นเครื่องมือ การกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้สามารถมีวิธีการดำเนินพิจารณาตัวชี้วัดใน 4 มุมมอง ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้ และการพัฒนา ดังนั้น Kaplan and Norton (1996) 1) ด้านการเงิน (Financial Perspective) ซึ่งกล่าวว่า มุมมองทางด้านการเงินสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงาน ที่ผ่านมา โดยส่วนใหญ่การพิจารณามุมมองทางด้านการเงินจะครอบคลุมวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ได้แก่ 1) การเพิ่มขึ้นของรายได้ การลดของต้นทุน การเพิ่มขึ้นของผลิตภาพ และการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น (ภทราพร ภาจันทร์ฐ, 2557; รัฐพล ชาวสี, 2558) 2) ด้านลูกค้า (Customer Perspective) กล่าวว่า เพื่อให้องค์กรบรรลุ วิสัยทัศน์ที่ต้องการ โดยตัวชี้วัดที่ได้รับความนิยม ได้แก่ เปอร์เซนต์หรือสัดส่วนที่ ลูกค้าเก่าแนะนำลูกค้า ให้ข้อร้องเรียนจากลูกค้า อัตราการแก้ไขข้อร้องเรียน จำนวน สินค้าส่งคืนมาจากตลาด ความพึงพอใจของลูกค้า ส่วนแบ่งการตลาด และการเป็นที่รู้จักหรือความนิยม หรือผลกำไรสุทธิที่ได้จากลูกค้าเมื่อหักรายจ่ายต้นทุนในการบริการ ลูกค้า 3) ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน (Internal Process Perspective) กล่าวว่า เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ถือหุ้นและลูกค้า องค์กรต้องพิจารณาว่า ควรจะปรับปรุง พัฒนาใน 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ กระบวนการที่เป็นนวัตกรรมใหม่ (Innovation Process) กระบวนการดำเนินงาน (Operations Process) กระบวนการ หลังการขาย (Post Sales Process) 4) ด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth Perspective) เป็นการวัดองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของการวัดใน 3

มุมมองแรก โดยสามารถพิจารณาจากตัวชี้วัด 3 ด้าน คือ ทักษะ ความสามารถของพนักงาน ทักษะคิดและความพึงพอใจของพนักงาน อัตราการหมุนเวียน และเข้าออกของพนักงาน ซึ่งแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 The Balanced Scorecard Links Performance Measure Source
ที่มา: Kaplan and Norton (1996)

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

สมหมาย เทียนสมใจ (2556: 12) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผล หมายถึง ระดับความสามารถในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือการที่บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้น และประสบผลสำเร็จอย่างดี รู้สึกพอใจในผลสำเร็จของงานนั้น รวมทั้งความสามารถในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรอย่างคุ้มค่าและองค์กรสามารถดำเนินการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนชาญณรงค์ สุราสา (2550: 5) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผล หมายถึง ผลการดำเนินงานตามแผนงานหลักประกอบด้วย การบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพ

ด้านบุคลากร ด้านระบบเทคโนโลยีและการสื่อสาร และด้านระบบภาคี เครือข่าย สำหรับภาคภูมิ นันทปรีชา (2550: 19) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน ในการที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ แผนงานและเป้าหมายของการทำงานตามที่ได้กำหนดไว้

องค์การที่มีประสิทธิภาพ (Effective Organization) เป็นองค์การที่ถือได้ว่า มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ และมีความเจริญงอกงาม นั้นหมายความว่าองค์การที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง องค์การที่สามารถผสมผสานความต้องการของบุคคลหรือความต้องการของสมาชิกในองค์การกับความต้องการหรือเป้าหมายขององค์การ โดยสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (รุ่งอรุณ เกื่อนใหญ่, 2553: 45-46)

4. วิสาหกิจชุมชน

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ได้ให้ความหมายของคำว่าวิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิต ร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2557) สำหรับเสรี พงศ์พิศ (2555: 9) กล่าวว่า วิสาหกิจชุมชน หมายถึง เป็นการที่คนกลุ่มหนึ่งในชุมชนมารวมมือกันทำอะไรบางอย่างที่เกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป การจัดการทรัพยากร การจัดการทุน การจัดการตลาด โดยมีการซื้อขายในลักษณะสหกรณ์แต่แตกต่างกันที่ระเบียบและกฎเกณฑ์ ส่วนกันยายน อินทว้าง และคณะ (2554: 11) กล่าวว่า วิสาหกิจชุมชนเป็นการประกอบการที่มีภูมิปัญญาขององค์การชุมชนหรือเครือข่ายขององค์การชุมชน โดยที่มีสมาชิกในชุมชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตทั้งด้านการผลิต การค้า และการเงิน และต้องใช้ปัจจัยการผลิตและทรัพยากรทุกขั้นตอนเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนให้เกิดดอกผลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการผลผลิต ซึ่งมีได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อการสร้างกำไรทางการเงินเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงกำไรทางสังคม ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชนและความสงบสุขของสังคมด้วย

5. ประสิทธิภาพวิสาหกิจชุมชน

จากความหมายของประสิทธิภาพและวิสาหกิจชุมชน ผู้วิจัยได้นิยามความหมายประสิทธิภาพวิสาหกิจชุมชน หมายถึง ความสำเร็จของการดำเนินงานที่เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาดังนี้ 1) ประสิทธิภาพด้านการเงิน หมายถึง ผลประกอบการมีกำไร มีเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอกับการดำเนินงานและการลดค่าใช้จ่ายในการผลิตของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) ประสิทธิภาพด้านลูกค้า หมายถึง ลูกค้ามีความพึงพอใจสินค้า จำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้นและมีระบบการติดตามความต้องการของลูกค้า และติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 3) ประสิทธิภาพด้านกระบวนการภายใน หมายถึง มีขั้นตอนและกระบวนการผลิตสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และสินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย 4) ประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้และการพัฒนา หมายถึง มีการส่งเสริมการเพิ่มความรู้ ความสามารถการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารและสมาชิก และนำความรู้ใหม่เพิ่มมาปรับปรุงการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้เกิดการพัฒนาลูกค้าในรูปแบบใหม่ๆ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

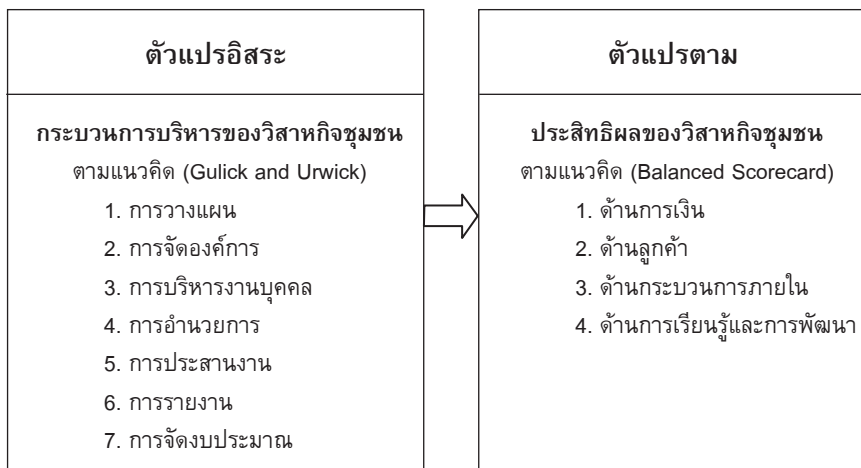
จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กนกกาญจน์ เมืองแก้ว กษิตศ ม่วงจันทร์ และอุทัย ปริญญานุสทินันท์ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บุตรช้าวบ้านดินลาน: การจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อการยกระดับมูลค่าของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยใช้หลัก POSDCORB เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์คล้ายคลึงกับศิวีร์ช มีเก่า (2557) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการฟาร์มเลี้ยงกุ้งของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งในจังหวัดนครปฐม ณัฐนันท์ หลักคำ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ผลิตสิ่งทอ ผ้าลายเกล็ดเต่า ในจังหวัดกาฬสินธุ์ที่ใช้เครื่องมือบริหารจัดการประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดองค์การ ด้านการวางแผน

ด้านการบริหารบุคลากร ด้านอำนาจการ และด้านการประสานงาน ผลการศึกษาที่ได้มีลักษณะคล้ายคลึงกันกล่าวคือ การวางแผน การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ และการประสานงาน มีการการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ส่วนการรายงาน มีบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง Jaiseri and Kantasewi (2009) ได้ศึกษา วิจัยเรื่องบทบาทของการเป็นผู้นำของคริสเตียนและแนวทางกระบวนการบริหารของสมาคมธุรกิจคริสเตียนไทย ผลการศึกษา พบว่า มี 5 ปัจจัยที่เป็นแนวทางในกระบวนการบริหารสมาคมธุรกิจคริสเตียนให้มีความสำเร็จ คือ การจัดทำงบประมาณในแต่ละงานตามความจำเป็นและมีความเหมาะสม การประเมิน มีการประเมินการทำงานด้วยความโปร่งใส การวางแผน มีการปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบันอยู่เสมอ และการประสานงาน การจัดระเบียบการทำงานและความสัมพันธ์ต่างๆ ให้ฝ่ายต่างๆ ปฏิบัติงานโดยเป็นไปอย่างราบรื่น บรรลุเป้าหมายขององค์กร และ ฌฐพล บัวเปลี่ยนสี (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านพนักงาน และการวางแผน จากการสังเคราะห์เบื้องต้นเพื่อให้นงานวิจัยเกิดความครอบคลุมในทุกมิติผู้วิจัยใช้หลัก POSDCORB เป็นเครื่องมือโดยกำหนดเป็นตัวแปรต้นเพื่อสามารถอธิบายถึงการดำเนินงานในองค์กร

สำหรับงานวิจัยที่ใช้เครื่องมือการวัดประสิทธิผลโดยใช้การวัดผลการดำเนินงานแบบดุลยภาพได้มี ไพศาล มุ่งสมัครและคณะ (2556) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการที่ประสบผลสำเร็จของกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจ ชุมชน ผลิตภัณฑ์สมุนไพร กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ได้ใช้การวัดผลการดำเนินงานแบบดุลยภาพ เป็นเครื่องมือในการวัดวัดประสิทธิผลการดำเนินงาน คล้ายคลึงกับ Muhenje, Nyamwange and Robert (2013) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศเคนยา โดยใช้ Balanced Scorecard ผลการศึกษาที่ได้มีลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ มุมมองด้านการเงินในระดับสูง โดยเน้นการประเมินการบริหารเน้นการจัดหาแหล่งทุนภายนอก และเน้นความร่วมมือกำหนดระบบสวัสดิการกลุ่ม และให้ความสำคัญกับ มุมมองด้านลูกค้าเน้นความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือลูกค้า

โดยมีการมาตรวจการให้ความสำคัญกับลูกค้ารายเดิมและกลุ่มลูกค้ารายใหม่ที่เข้ามาสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มลูกค้ายังไม่ได้มีความสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความพึงพอใจกับลูกค้า และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ดี สำหรับกระบวนการดำเนินงานภายในมีการกำหนดขั้นตอนหรือกระบวนการผลิตสินค้า เน้นประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของวัตถุดิบ และการผลิตสำรองเผื่อฤดูกาลขาดวัตถุดิบ สามารถลดความผิดพลาดในการสั่งงาน เน้นการสร้างเครือข่ายการสร้างระบบติดต่อสื่อสาร และเน้นประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับ ส่วนด้านการเรียนรู้และการพัฒนา สมาชิกส่วนใหญ่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการทำงาน และเน้นองค์ความรู้โดยการฝึกอบรมแก่พนักงานเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมต่างๆ และการร่วมปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย คือ กระบวนการบริหารส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เน้นประชากรกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา คือ คณะกรรมการบริหารและสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 108 กลุ่ม (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2559)

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างการวิจัย (เชิงปริมาณ) ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่แปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608 - 610) ได้จำนวนตัวอย่างจำนวน 86 กลุ่ม โดยสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากโดยไม่ใส่คืน ผู้ให้ข้อมูล คือ ตัวแทนวิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่ง ประกอบด้วยคณะกรรมการและสมาชิกที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชนแห่งละ 2 คน รวมทั้งหมด 172 คน

2. กลุ่มตัวอย่างการวิจัย (เชิงคุณภาพ) ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่าง คือ จำนวน 10 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการศึกษากระบวนการบริหารกับประสิทธิภาพ โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีวิเคราะห์ การแปลผล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้ดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการโดยขออนุญาตเก็บข้อมูลโดยนำหนังสือแนะนำตัวอย่าง คณะวิทยาการจัดการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประสานงานกับสำนักงานเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2) ดำเนินการเก็บข้อมูลช่วงเดือน ตุลาคม 2559 – เมษายน 2560

3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่มีโครงสร้าง

4) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1) แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิภาคการศึกษา ตำแหน่งในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวนสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน และระยะเวลาดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการจัดงบประมาณ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชน ลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานที่มีผลต่อประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชน และปัญหา/อุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหายุ่งเกี่ยวกับกระบวนการบริหารวิสาหกิจชุมชน

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิด นิยามศัพท์ของตัวแปรที่ศึกษา

2) สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยข้อคำถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของวิสาหกิจชุมชนสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชน ปรับปรุงจากแบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

3) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 กระบวนการบริหารของวิสาหกิจชุมชนเท่ากับ 0.92 และแบบสอบถามตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนเท่ากับ 0.78

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

1) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าความถี่

2) ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารกับประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตภัณฑ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ วิธีการเลือกแบบคัดเลือกเข้า แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Davis, 1971) ค่าสถิติ (r) ดังนี้

ค่า 0.70 หรือสูงกว่า	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มีความสัมพันธ์สูง
ค่า 0.31 - 0.70	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า 0.01 - 0.30

กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่า 0.00

กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 80.81 อายุ 50 ขึ้นไปร้อยละ 45.93 วุฒิมัธยมศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีร้อยละ 85.47 ตำแหน่งประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร้อยละ 32.56 จำนวนสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนต่ำกว่า 20 คน ร้อยละ 38.37 และระยะเวลาดำเนินการกิจการของวิสาหกิจชุมชนมากกว่า 5 ปี ร้อยละ 44.18

2. การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารกับประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี แสดงดังตารางที่

1 - 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารกับประสิทธิผล
ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(X ₅)	(X ₆)	(X ₇)	Y	VIF
1. การวางแผน (X ₁)	-							.431**	1.660
2. การจัดองค์การ (X ₂)	.506**	-						.367**	1.792
3. การบริหารงานบุคคล (X ₃)	.484**	.512**	-					.383**	1.927
4. การอำนวยการ (X ₄)	.500**	.526**	.519**	-				.365**	2.024
5. การประสานงาน (X ₅)	.535**	.581**	.620**	.642**	-			.406**	2.440
6. การรายงาน (X ₆)	.507**	.479**	.544**	.579**	.604**	-		.467**	1.906
7. การจัดงบประมาณ (X ₇)	.306**	.397**	.422**	.378**	.396**	.321**	-	.307**	1.315

**p < .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างกระบวนการบริหารแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .306 ถึง .642 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารกับประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .307 ถึง .467 ความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรายงาน การวางแผน การประสานงาน การบริหารงานบุคคล การจัดองค์การ การอำนวยการ และการจัดงบประมาณตามลำดับ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระน้อยกว่า .80 และค่า Variance inflation factor (VIF) ของตัวแปรอิสระมีค่าระหว่าง 1.315-2.440 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง ทำให้ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2013)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตัวแปร	b	Std. Error	β	t	p-value
การวางแผน (X^1)	.171	0.071	.206	2.427*	.000
การจัดองค์การ (X^2)	.040	.061	.058	.661	.509
การบริหารงานบุคคล (X^3)	-.027	.074	-.033	-.360	.719
การอำนาจการ (X^4)	.033	.073	.003	.035	.972
การประสานงาน (X^5)	.051	.071	.073	.708	.480
การรายงาน (X^6)	.224	.075	.271	2.979*	.003
การจัดงบประมาณ (X^7)	.097	.066	.111	1.466	.144
ค่าคงที่ (Constant)	.909	.166		5.465*	.000

R = .538 R Square = .289 Adjusted R Square = .259

Std. Error of the Estimate = .308

*p < .01

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่ากระบวนการบริหารด้านการวางแผนและการรายงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .538 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ ร้อยละ 28.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ในการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .30$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยตัวพยากรณ์ พบว่า กระบวนการบริหารด้านการวางแผนและด้านการรายงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนาจการ การประสานงาน และ

การจัดงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เขียนได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = 0.206Z_1 + 0.271Z_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.909 + 0.171X_1 + 0.224X_6$$

3. ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับกระบวนการบริหารวิสาหกิจชุมชน พบว่า

1) ด้านการวางแผน

ปัญหาและอุปสรรค กรรมการวิสาหกิจชุมชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการตลาด แผนการผลิต แผนการเงิน และสมาชิกบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนจึงไม่มีส่วนร่วม และไม่นำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติจริง

แนวทางแก้ไขปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการดำเนินงาน เช่น แผนการตลาด แผนการผลิต และแผนการเงินแก่กรรมการวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น กระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนการดำเนินงานและการนำแผนการดำเนินงานไปใช้การปฏิบัติงานจริง โดยให้หน่วยของรัฐที่รับผิดชอบดูแลกลุ่ม มีการกำกับติดตามตรวจสอบแผนการดำเนินงานที่เป็นของกลุ่ม

2) ด้านการจัดองค์การ

ปัญหาและอุปสรรค กำหนดโครงสร้างการบริหารงานและบทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนไม่ชัดเจน และสมาชิกไม่ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

แนวทางแก้ไขปัญหา กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนให้ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่กับสมาชิกทุกคน และกระตุ้นให้ทุกคนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการกำหนดค่าตอบแทนหรือสวัสดิการให้สำหรับสมาชิกที่มาปฏิบัติหน้าที่

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

ปัญหาและอุปสรรค จำนวนแรงงานไม่เพียงพอ สมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจการจัดทำบัญชี การตลาด การบริหารจัดการและการผลิตสินค้าใหม่ๆ กลุ่มไม่เข้มแข็งเนื่องจากสมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่ม ผู้นำไม่มีประสบการณ์กฎระเบียบ ข้อบังคับและแนวทางการปฏิบัติงานของกลุ่มไม่ชัดเจน

แนวทางแก้ไขปัญหา รับสมัครสมาชิกเพิ่มในกลุ่มและควรมีการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิก เช่น ค่าตอบแทน และสวัสดิการต่างๆ หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดูแลวิสาหกิจชุมชน ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดทำบัญชี การตลาด การบริหารจัดการ และการผลิตสินค้าใหม่ๆ ตลอดจนจัดให้มีการศึกษาดูงานในวิสาหกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็ง มีการประชุมสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น แล้วสรุปเอาเสียงข้างมากมากำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับและแนวทางการปฏิบัติงานของกลุ่มให้ชัดเจน

4) ด้านการอำนวยการ

ปัญหาและอุปสรรค ผู้นำกลุ่มไม่สามารถปรับปรุงการบริหารจัดการกลุ่มได้อย่างเข้มแข็ง เนื่องจากยังขาดทักษะในการสั่งการ โน้มน้าว จูงใจและกระตุ้นให้สมาชิกปฏิบัติงาน ขาดภาวะความเป็นผู้นำและไม่ได้ได้รับความเชื่อถือของคนภายในชุมชน

แนวทางแก้ไขปัญหา หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดูแลกลุ่ม ต้องมีการอบรมและพัฒนาผู้นำของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ และติดตามการดำเนินของกลุ่มอย่างใกล้ชิด อีกทั้งผู้นำกลุ่มควรมีการประชุมพูดคุยกับสมาชิกในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

5) ด้านการประสานงาน

ปัญหาและอุปสรรค การประชุมกลุ่มไม่สม่ำเสมอและสมาชิกบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการประชุม

แนวทางแก้ไขปัญหา กำหนด วัน เวลา สถานที่ประชุมให้ชัดเจน และหากสมาชิกไม่เข้าร่วมประชุมก็ครั้งขาดความเป็นสมาชิกของกลุ่ม และกำหนดเป็นกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม

6) ด้านการรายงาน

ปัญหาและอุปสรรค การรายงานผลการดำเนินงานทั้งด้านรายรับ - รายจ่าย และกำไรไม่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ทุกครั้ง การแสดงรายรับ - รายจ่าย และต้นทุนการผลิตไม่ตรงความจริง เนื่องจากขาดความต่อเนื่องในการบันทึกข้อมูล และไม่เห็นความสำคัญของการบันทึกข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ไม่มีการจดบันทึก รายงานประชุมทุกครั้ง

แนวทางแก้ไขปัญหา ควรมีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดูแลกลุ่มมากำกับติดตามตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ และมีการออกระเบียบข้อบังคับให้กลุ่มมีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายโดยให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ตรวจสอบบัญชีรายรับ - รายจ่ายทุกปี เพื่อให้การทำบัญชีถูกต้อง และป้องกันการทุจริตของคณะกรรมการบริหาร และให้สมาชิกมีส่วนร่วมช่วยกันตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และจดบันทึกรายงานการประชุมทุกครั้ง โดยกำหนดเป็นระเบียบของกลุ่มในการรายงานผลการดำเนินงานทั้งด้านรายรับ - รายจ่ายและกำไรต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ทุกครั้ง

7) ด้านการจัดงบประมาณ

ปัญหาและอุปสรรค รัฐไม่สนับสนุนงบประมาณในการซื้อเครื่องจักรที่ทันสมัยในการผลิตสินค้า เงินทุนไม่เพียงพอในการพัฒนากลุ่ม และกลุ่มที่ได้รับเงินทุนซื้อเครื่องจักรในการผลิตสินค้า และได้หยุดการดำเนินงานรัฐไม่ได้ดำเนินการเรียกคืนเครื่องจักรหรือดำเนินการอื่นใด

แนวทางแก้ไขปัญหา ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการซื้อเครื่องจักรสำหรับวิสาหกิจชุมชนที่มีผลการประเมินศักยภาพระดับดีและเรียกคืนเครื่องจักรหรือโยกย้ายเครื่องจักรจากกลุ่มที่หยุดดำเนินงาน ให้กับกลุ่มอื่นที่สามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรนั้นได้ รัฐบาลควรมีนโยบายให้ธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน ฯลฯ มีนโยบายปล่อยเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ยในนามกลุ่มให้กับวิสาหกิจชุมชน เพื่อใช้ในการดำเนินงานและขยายกิจการ

8) ด้านอื่น ๆ

ปัญหาและอุปสรรค บางฤดูกาลวัตถุดิบในการผลิตไม่เพียงพอ ไม่มีสถานที่จำหน่ายที่เป็นสถานที่ชัดเจน และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวนมากยังเข้าไม่ถึงตลาด และผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐานการผลิตจากองค์การอาหารและยา (อ.ย.) หรือการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ทำให้ขาดความเชื่อมั่นจากลูกค้าและเจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลกลุ่มไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนใหม่ที่เพิ่งเริ่มดำเนินการ เพราะปัจจุบันเจ้าหน้าที่จะให้ความดูแลช่วยเหลือกลุ่มที่มีความเข้มแข็งแล้ว

แนวทางแก้ไขปัญหา หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดูแลกลุ่ม เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอคควรเข้ามามีบทบาทมากขึ้น โดยการสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสาขาจังหวัดนั้น ๆ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ เพื่อนำสินค้าของกลุ่มไปวางจัดจำหน่าย และมีการจัดจำหน่ายสินค้าผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ของกลุ่มในแต่ละอำเภอ ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และควรให้นักวิชาการที่ดูแลวิสาหกิจชุมชน ดูแลช่วยเหลือกลุ่มที่เริ่มดำเนินการเป็นพิเศษ และให้หน่วยงานของรัฐที่มีศักยภาพและองค์ความรู้ เช่น มหาวิทยาลัยในพื้นที่ สำนักงานอุตสาหกรรม สำนักงานพัฒนาชุมชนเข้ามาช่วยในการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแปรรูปและผลิตสินค้าใหม่ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยกระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร พบว่า ด้านการวางแผนส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จากผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการวางแผนช่วยให้มีการคาดคะเนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ช่วยในการตัดสินใจเพื่อเลือกทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุดต่อองค์การสอดคล้องกับ Jaiseri and Kantasewi (2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของการเป็นผู้นำของคริสเตียนและแนวทางกระบวนการบริหารของ

สมาคมธุรกิจคริสเตียนไทย พบว่า การวางแผน มีการปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ เป็นปัจจัยที่เป็นแนวทางในกระบวนการบริหารให้มีความสำเร็จ และยังสอดคล้องกับฉันทลักษณ์ บัวเปลี่ยนสี (2558) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านพนักงานและการวางแผน

2. จากผลการวิจัยกระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร พบว่า ด้านการรายงานส่งผลต่อประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จากผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการรายงานถึงบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบความก้าวหน้า ปัญหา/อุปสรรคของการปฏิบัติงาน สร้างความเข้าใจอันดีร่วมกันและเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการดำเนินงานของกลุ่มให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับรุ่งอรุณ เกื้อนใหญ่ (2553) ได้กล่าวว่า ผู้มีหน้าที่ต้องรายงานความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับงาน ให้ทุกฝ่ายในองค์กร และควรมีการรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่สามารถเปิดเผยได้ให้สังคมภายนอกองค์กรได้ทราบด้วย เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์องค์การส่วนหนึ่งและเปิดโอกาสให้สังคมตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การได้ด้วยแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสขององค์การ

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 50 ขึ้นไป วุฒิมัธยมศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ตำแหน่งประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 32.56 จำนวนสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน ต่ำกว่า 20 คน และระยะเวลาดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน มากกว่า 5 ปี

กระบวนการบริหารกับประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรายงาน การวางแผน การประสานงาน การบริหารงานบุคคล การจัดองค์การ การอำนวยความสะดวก และการจัดงบประมาณ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชน พบว่า ด้านการวางแผน และการรายงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิสาหกิจชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พบปัญหาหลักๆ 3 ประการ คือ ประการแรก ได้แก่ กรรมการวิสาหกิจชุมชนขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการดำเนินงานทั้งแผนการตลาด แผนการผลิต แผนการเงิน และการจัดทำบัญชี ประการที่สอง ได้แก่ การบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงาน บทบาทหน้าที่ของสมาชิก และกฎระเบียบ ข้อบังคับของวิสาหกิจชุมชนที่ยังไม่ชัดเจน และปัญหาเงินทุนไม่เพียงพอในการขยายกิจการของกลุ่มและประการสุดท้าย ได้แก่ ขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยไม่ได้ระบุประเภทของการแปรรูปอาหาร ขนาดของกลุ่ม และระยะเวลาในการดำเนินงานของกลุ่ม

1. คณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรให้ความสำคัญและพัฒนาความรู้การจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่ม และการรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

2. หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดูแลวิสาหกิจชุมชน เช่น สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน โครงการพัฒนาการจัดระบบการตลาดสินค้าวิสาหกิจชุมชนของแต่ละอำเภอ โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำวิสาหกิจชุมชน โครงการเงินทุนดอกเบี้ยต่ำสำหรับการขยายกิจการของวิสาหกิจชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ควรศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสมของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีที่สนับสนุนทุนวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขอขอบพระคุณผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและผลิตอาหาร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กนกกาญจน์ เมืองแก้ว, กษิดิศ ม่วงจันทร์ และอุทัย ปริญญาสุทินนท์. (2559). บุคข้าวย่ำบ้านดินลาน: การจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อการยกระดับมูลค่าของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 35(6), 1-12.
- กัญญาณ อินท้าว และขวัญหทัย ยิ้มละมัย. (2554). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษา. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2559). ข้อมูลการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.sceb.doae.go.th/regis.html>. (วันที่ค้นข้อมูล 19 กรกฎาคม 2559).

- ขวัญกมล ดอนขวา และคณะ. (2556). **การจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**: สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ชาญณรงค์ สุราสา. (2550). **ประสิทธิผลการดำเนินงานโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของโรงเรียนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1** สารนิพนธ์ หลักสูตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐพล บัวเปลี่ยนสี. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก**: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ณัฐนันท์ หลักคำ. (2555). **การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ผลิตสิ่งทอ ผ้าลายเกล็ดเต่า ในจังหวัดกาฬสินธุ์**. การประชุมวิชาการ การพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน ประจำปี 2555 “ชุมชนท้องถิ่นฐานรากการพัฒนาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” วันที่ 16 - 19 กุมภาพันธ์ 2555 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 24-32.
- ไพศาล มุ่งสมัคร และคณะ. (2556). **รูปแบบการจัดการที่ประสบผลสำเร็จของกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณท์สมุนไพร กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์**. วารสารสมาคมนักวิจัย, 18(3), 115-123.
- ภัทราพร ภาจันทร์คู. (2557). **กลยุทธ์การพัฒนาการบริการใหม่และผลการดำเนินงาน: หลักฐานเชิงประจักษ์จากธุรกิจนำเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย**. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ภาคภูมิ นันทปรีชา. (2555). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานโดยตัวชี้วัดตามแนวคิด Balanced Scorecard: กรณีศึกษา สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)**. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- รัฐพล ขาวสี. (2558). ผลกระทบของกลยุทธ์การจัดการสมัยใหม่ที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหاسبัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- รุ่งอรุณ เกื้อนใหญ่. (2553). ศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วิเชียร วิทยอุดม. (2558). การจัดการสมัยใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: ธนรัชการพิมพ์.
- ศิวัช มีค่า. (2557). การบริหารจัดการฟาร์มเลี้ยงกุ้งของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งในจังหวัดนครปฐม. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 1(1), 29-41.
- สมัย สังข์ทองงาม. (2559, 19 กุมภาพันธ์). นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี. [บทสัมภาษณ์].
- สมพงศ์ ดันติวงศ์ไพศาล. (2557). วิสาหกิจชุมชนเป็นเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองที่แท้จริง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/posts/182602> (วันที่ค้นข้อมูล 19 กรกฎาคม 2559).
- สมหมาย เทียนสมใจ. (2556). “รูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2557). การประเมินศักยภาพปรับปรุงปี 2555. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://smce.doae.go.th/smce1/report/index_tree.php (วันที่ค้นข้อมูล 19 กรกฎาคม 2559).
- เสรี วงศ์พิศ. (2555). คู่มือการจัดทำวิสาหกิจชุมชน. กรุงเทพฯ: พลัญญู.
- Black, K. (2013). **Business Statistics, Binder Ready Version: For Contemporary Decision Making (7thed.)**. New York : John Wiley & Sons.
- Davis, J.A. (1971). **Elementary survey analysis**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

- Gulick, Luther and Lyndall Urwick. (1973). **The Science of Administration**. New York: Columbia University.
- Jaiseri, P. and Kantasewi, N. (2009). Effects of Christian Leadership Characteristics and Management Approaches on Christian Business Success in Thailand. **ABAC Journal**, 29(2), 64-80.
- Kaplan, R.S. & Norton, D.P. (1996). Using the balanced scorecard as a strategic management system. **Harvard Business Review**. 74(1), 75-85.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). **Determinining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement. v. 30, 607-610.

ประวัติแนบท้ายบทความ

Name and Surname: Pluemjai Paijit
Highest Education: Master of Business Administration
University or Agency: Prince of Songkla University
Field of Expertise: Business Administration
Address: 5 Phang La, Sadao, Songkhla, 90170
E-mail: oilssc@hotmail.com

Name and Surname: Mr. Charnvit Thongchot

Highest Education: Master of Business Administration

University or Agency: Suratthani Rajabhat University

Field of Expertise: Finance and Banking

Address: 212 Khun Thale, Muang Surat Thani,
Surat Thani, 84100

E-mail: thongchot2010@gmail.com